

Andreas Daniel Habichhorst   Wolfgang Adam Lauterbach

Theses Historicae De Donatione Constantini Dacta, ut aiunt, Sylvestro Papae eiusq[ue] Successoribus

Rostochii: Kilius, 1670

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn740048759>

Druck   Freier Zugang

RU theol. 5.Nov. 1670

Habichhorst, Andr. Dan. /c

THESES HISTORICÆ
DE
DONATIONE
CONSTANTINI 38

FACTA, ut ajunt,
SYLVESTRO PAPÆ ejusq; Successoribus,

^{Quas}
In Celeberr. ad Varnum Academia
Consentiente Ampliff. Facult. Philof.

SUB AUSPICIIS
DIVINI NUMINIS

ἀφ' ἧς προβαίνει πᾶσι δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον,

PRÆSIDE

M. ANDR. DANIELE
HABICHHORSTIO,

S. THEOL. CANDID.

Ad publicam placidamq; συζήτησιν Academicam
IN AUDITORIO UNICORNIS

proponit

JOH. JACOBVS VISCHERVS,

Culmbacho-Francus, SS. Th. & Phil. Stud.

Ad d. V. Novembr. Hor. matut. AN. M. DC. LXX.

ROSTOCHII, Typis JOHANNNIS KILII, Univers. Typogr.

700

Quanta fuerit hominum superiorum seculorum quidvis prohibere fingendi audacia, quantoque Zelo alii superstitiones illas putidasque persecuti fuerint fabulas, collectu inter alia facile ex decantatissimo est Constantini M. instrumento, quo Imperator *Sylvestro Pape* ejusque successoribus in perpetuum donasse Romam totamque Italiam & Imperium occidentale perhibetur. Nos hac vice figmentum esse dictam hanc donationem ex historiarum monumentis & ipsius instrumenti, quod circumfertur, contentis breviter ostendemus.

I. Donatio hæc falsitatis arguitur ex partitione imperii, quam paulo ante obitum Constantinus instituit; Nam teste Socrate l. i. hist. Eccl. c. 25. Filio natu maximo *Constantino occidentem* sc. cuncta trans Alpes, avitam possessionem, Galliam &c. assignavit, secundo *Constantio orientem*, Tertio *Constanti* interjectas superioribus regiones, Illyricum sc. Italiamque & ipsam Romam, item Africam, Dalmatiam &c. Socrati adstipulantur Eusebius & Rufinus historiarum sui ævi scriptores clarissimi.

II. Non Italiæ tantum sed & imprimis Romæ Urbis imperium penes Constantini successores & Impp. Romanos usque ad Augustulum, quem Odoacer Herulorum Rex Italia expulit, mansisse passim historici memorant. Facit huc quoque Exarchatus Ravennatis institutio facta seculo VI. ab Justino II. in Italia. Devictis enim à

A 2

Justi-

Justiniano per Belisarium & Narsetem Gothis, statim Exarchi f. Caesarum Romanorum in Urbe Constantinopoli tunc sedentium, vicarii in Italiam sunt missi, qui quidem non Romæ sed Ravennæ habitabant, in Italia tamen per duo secula & quod excurrit adusque Caroli M. ferè tempora nomine Imperatorum Rom. regiones Casari subjectas gubernabant & ipsi quoq; Romæ Duces præficiebant, Vid. Disp: nostra de Exarchatu Ravennate.

III. Neq; Constantinus neq; successores ejus per mille annos agnoverunt aut ratam habuerunt fictam illam donationem. Notum quoq; est Constantini successores non tantum Romæ sed & ipsorum fuisse Pontificiorum Dominos, eosque sæpius deposuisse: quomodo ipse *Constantius* Constantini filius Papam *Liberium*, qui post Sylvestrum Romæ sedit, quod damnationem Athanasii probare nollet, in exilium misit, à quo tamen post biennium fuit revocatus. Ubi notandum, quod Imperator inter alia sic *Liberium* fuerit allocutus: nos, quod Christianus esses, dignum te judicavimus Episcopatu URBS NOSTRÆ. Theodoret. l. 2, c. 16. Cluv. Epist. hist. p. m. 339. ita *Justinianus* seculo VI, *Sylverium* suffecto ei *Vigilio* deposuit, & *Vigilium* dein ipsum carceri inclusit &c.

IV. Nullus probatæ fidei scriptor, qui tempore Constantini M. vel proximè secuta vixit ætate producit, qui Constantinum M. donationem hanc fecisse referat. Quod si vero donatio talis fuisset facta, certè Eusebius, Ruffinus, Socrates, Theodoretus, Sozomenus & Evagrius, qui vitam & res gestas Constantini M. papæq; Sylvestri singulari consignarunt studio, adeoq; optimam Donationis hujus commemorandæ occasionem habuerunt, mentionem de ipsa habuissent.

V. Neq; desunt ex ipsis Pontificiis, qui quæstionem apertè negant. Non advocabo nunc *Laurentium Vallam* Patritium Rom. qui ante duo vixit secula sub Nicolao V. & Eugenio IV. Pontificibus, inq; declamatione publica bene longa hanc Donationem falso creditam & e mentitam ostendit. Non *Aneam Sylviam*, qui tandem factus est Papa dictus *Pius II.* Non *Canum*: non *Nicolaum de Cusa*, non *Gricciardinum*, qui nobiscum faciunt. Prodeat saltem *Corus* Anglus, qui ex *Hieronymo Paulo Catthalono* J. U. D. & cubiculario Alexandri VI. sequentia habet: Quod donatio Constantini etiam de facto non fuerit, lege

lege Laurentium Vallam & Papam Pium in Dialogo. Nec de ea quicquam legi apud probatum historicum, præsertim inter eos qui scripserunt illa ætate, vel illi proxima. Nam nec Eusebius, qui fuit diligentissimus scrutator & narrator rerum Christianarum meminit, quod tamen nullo modo videtur omittendum, nec Hieronymus, Augustinus, Ambr. Basil. Chrysost. nec Ammianus, nec historia tripartita, nec ipsemet Damasus Papa &c. Et constat per plures quam trecentos annos post Constantinum Imperatores tenuisse gubernacula urbis & Italiae per duces, præfides, Exarchos &c.

VI. Hinc callidum aliquando à Venetis datum est responsum Pontifici querenti, quo jure Veneti vectigalia aliasq; jurisdictiones in mari Adriatico sibi solis vindicarent. Scilicet responderunt argutè: se mirari quod ista privilegia peterentur demonstrari, quæ Pontifices ipsi penes se jam pridem & quidem archetypa, tanquam rem, sacram diligentissimè in suis custodirent archivis, eaq; reperiri facile posse, si Donationis Constantini membranæ pars exterior, in qua majusculis ea literis conscripta essent, curatius inspiceretur. Camerarius cent. 1. oper. subcif. p. 278.

VII. Quod ipsum attinet donationis instrumentum, in illo certè ipso argumenta extant, quibus illud confictionis & falsitatis convincitur. Pauca saltim adducemus. In præfatione illius edicti seu Donationis ad Julium II. Papam dicit Bartholomæus Picernus de Montearduo, se donationem è Græco feliciter convertisse. Ceterum verosimile non videtur donationem illam, si extaret, à Constantino lingua fuisse conceptam Græca, quippe qua ferè nunquam legitur usus: quin Eusebius in vita ejus testatur, quod omnes illius epistolas & decreta latinè scripta in Græcum translulerit.

VIII. Dicitur in illo instrumento Constantinus Romæ baptizatus à Sylvestro Papa & exinde purgatus à lepra. Contra Eusebius Constantino probè notus & dilectus in vita ejus l. 4. c. 61. & 62. testatur fuisse baptizatum Nicomediæ paulo ante obitum. Neque rei hujus alius testis fide dignus Constantiniani ævo aut pluribus post seculis mentionem fecit. Hinc Platina ipse in vita Marci Papæ ait: quod in lepram inciderit (ut vulgo creditur) baptismoque mundatus sit &c. nullo modo credo, Socratem secutus &c.

IX. Narratur itidem Constantinus quævisse, quinam Dii

essent Petrus & Paulus. At vero qui novit Petrum & Paulam homines esse, quod optimè noverat Constantinus per aliquod tempus inter Christianos versatus, ille bene novit Deos non esse, nec interrogare ita potuit.

X. Scribitur hic Constantinus decrevisse, ut sedes Romana principatum habeat super 4. præcipuas Antiochiæ, Alexandria, Constantinopoleos & Hierosolymorum. Ceterum nulla tunc temporis, cum hac donatio scripta fingitur, Constantinopolis erat. Deinde sequeretur non à DEO, quod Pontificii contendunt, sed ab homine potestatem habere principalem Romanam Ecclesiam. Cetera hujus donationis figmenta & plane ridicula nunc non lubet adducere.

כוח לראות :

COROLLARIA

- I. Fabula est, Leonem IV. inter & Benedictum III. Pontifices mediam sedisse faminam Johannam Papissam.
- II. Loco prov. 31. 6. תנו שכר לאובר ויין למרי נפש abuti videntur, qui facinorosos instante supplicii tempore ad ebrietatem usq; vino implent. Nobis Autor aliud intendere videtur. Neq; ulla necessitas est, per אובר intelligere *moriturum*, aut *periturum*.
- III. Qui locum prov. 25. v. pen. וחקר כבוד כבוד rectè à vulgato redditum putant: *Scrutator majestatis opprimetur à gloria*, vel hunc locum contra eos citant, qui divina scrutantur nimis, Ebraismi rudes se produnt.

IV. Deut.

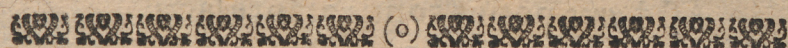

IV. Deut. 26. 25. versio Vulg. & Germ. à fonte
abeunt: *Syrus persequatur patrem meum.*

V. Idem faciunt eadem 1. Sam. 2. 12. *nescientes De-
um neq; officium (jus) sacerdotum cum populo.*

VI. Cum Germ. versione loci Deut. 29. 29. non
facimus; Vulg. placet: *occulta ad Dominum Deum
nostrum, & revelata ad nos & filios &c.*

VII. Luber inquirere, an dentur aquæ supra-
cælestes, quæ non sint nubes vel in nubibus.
Si audiverimus rationes firmas, quibus impu-
gnari possint, & nos illas negabimus; sin mi-
nus, affirmativam tuebimur.

Ad

Præstantiss.

DN. RESPONDENTEM

S. Th. & Philol. Orient. Studio-
sissimum.

I.

L *Ipsiacos* audisse Viros & docta norasse
Dicta Professorum non sat honoris erat;
Sed quoq; , dante DEO, cœpti monumenta la-
boris

Ad vada *Arriadum* jam positurus ades.

Laudo

Laudo virtutis conamina pulchra, precatus
Ingenii crescas fertilitate Tui,
Hinc ut percipiat largos *Franconia* fructus,
Quæ te materno fovit amica sinu.
Nata polo mens ignorat requiescere, motu
Concira divino currit ad astra viam.
Et varii quamvis montes conatibus obstant,
Ipsa tamen studio pernice vincit eos.

II.

Ad Eundem.

Non † *hic*; *JANE*, † *rues*, nec eris † *rens* artis
iniquæ;
Ast † *ures* potius fontis amore sacri.
† Anagr. *Uischer*.

III.

De Eodem.

Dicitur *hic** *versus*, non sicut *versus* habetur
Nunc mundus; sed uti pagina sacra jubet,
Dicitur *hic** *servus*, sed cujus? criminis? absit:
Virtutis studet *hic* *servus* & esse *DEI*.
Virtuti simul atq; Deo *servire* profectò
Maxima libertas est, erit atq; fuit.

* Anagr. *Vischerus*.

Imq; scrib.

M. A. D. Habichhorst.

IV. Deut. 26. 25. versio Vulg. & Germ. à fo
abeunt: *Syrus persequeretur patrem meum.*

V. Idem faciunt eadem 1. Sam. 2. 12. *nescientes*
um neq. officium (jus) sacerdotum cum populo.

VI. Cum Germ. versione loci Deut. 29. 29. ne
facimus; Vulg. placet: *occulta ad Dominum De*
nostrum, & revelata ad nos & filios &c.

VII. Lubet inquirere, an dentur aquæ sup
cælestes, quæ non sint nubes vel in nubib
Si audiverimus rationes firmas, quibus imp
gnari possint, & nos illas negabimus; sin
nus, affirmativam tuebimur.

Ad

Præstantiss.

DN. RESPONDENTE

S. Th. & Philol. Orient. Studio-
sissimum.

I.

L *Ipsos* audisse Viros & docta norasse
Dicta Professorum non sat honoris erat
Sed quoq;, dante DEO, cœpti monumenta
boris

Ad vada *Arriadum* jam positurus ades.

Lau

